

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 9. An Carolus M. acceperit ab Hadriano Pontifice privilegium
nominandi & eligendi Episcopos?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

CAPVT IX.

An Carolus M. acceperit ab Hadriano Pontifice privilegium nominandi et eligendi Episcopos?

Duo hic quærentur : primum est , de privilegio nominandi Episcopos ; alterum de eligendo Episcopo. Quæ duo hic confundit Nifanius, cum tamen valdè diversa sint : ut constat ex Concilijs, jure Canonico, Canonistis, & praxi Ecclesiæ. Multis interim invehitur in Pontifices, qui investituram, seu privilegium nominandi, præsentandi, offerendique Episcopos, detraxere Imperatoribus; tanquam juri Imperatorum, quibus primatum Ecclesiæ tribuit, derogatum sit.

&. Jus nominandi, seu investendi, eligendique Episcopos, multis olim Imperatoribus, & Regibus datum fuit; uti nunc etiam apud Reges Franciæ, aliosque manet Reges; sed id ex jure humano, non divino habuere : cum privilegium sit ex concessione Pontificum; quod ut justis ex causis dari, ita etiam revocari potuit : Neque enim omnes Imperatores Caroli M. Ludovici Pij, Henrici Sancti, Ottones & Lotharij. Post ubi Imperatores privilegio abusi sunt, & per cæcam, atque impiam gratiam, per avaritiam & Simoniam, indignos Episcopos obtrudere Ecclesijs, atque etiam Episcopatus venales esse cœperunt in aulis Cæsarum, sapientissimè Pontifices privilegium revocarunt : Quemadmodum id in Concilio Oecumenico VII. & VIII. est decretum. Inde lis illa & dissidium inter Pontifices & Imperatores, quod tot annis afflixit Ecclesiam, & Imperium, maximè sub Henrico IV. Imperatore, labe illâ Germanici nominis; donec Gregorius VII. fulgentissimus & sanctissimus Pontifex perfringeret, assertor Pontificiæ auctoritatis, & disciplinæ Ecclesiasticæ, vir post obitum multis miraculis clarus, cujus corpus etiam post quingentos annos repertum est incorruptum. Hunc vos *Hildebrandum*, & *Averni* titiōnem per mendacia appellatis; quem & Nifanius tot falsis proscindit calumnijs.

calumnijs. Gregorij vii. constantia inhæsit Alexander, ceteriq; Pontifices: Verum hac super re Baronius, & innumeri scriptores; neque hic instituti est, hæc ipsa disceptare tecum. Sanè si revocato privilegio, articulus fidei tollitur cum primatu Imperatoris, ut fingitis, tum certè vos Lutherani innumeros fidei articulos sustulistis, qui tot privilegia, immunitates, & Cleri exemptiones, qui tot jura non modò humana, sed divina sustulistis, seu tollere conati estis ex Ecclesia.

II. Vtrùmne verò Carolus M. jus nominandi & eligendi Episcopos ab Hadriano Pontifice acceperit, hic potissimum agitur. Id tu ex diplomate Hadriani confici vis: quod diploma etsi cum Bellarmino & Baronio commentitium censeam, ac nihil reperiam hac super re, in actis Hadriani & Caroli M. expressè consignatum; nihil tamen impedit, quominus Carolo haud secus, quam alijs Regibus, privilegium illud concedi potuerit: præsertim cum Pipino Regi ac parenti Caroli M. privilegium nominandi Episcopos per Franciam, à Zacharia Pontifice datum sit. Regum proinde Francorum jure id facere potuit, idque vel maximè in primis Saxoniae Episcopis, Wihone, Willchado, Ludgero, Hildegri-mo, ceterisque valuerit, quos magno delectu conquisitos, primis Episcoporum sedibus imposuit; quantum id ex singulorum fastis, & Scripto-ribus facile aestimare licet. Sanè, cùm Carolus hosce primos Episcopa-tus fundarit, dotaritque regiâ liberalitate, supra quàm ullus Regum Fran-corum unquam fecerat, & singularum diœcesium terminos tam amplâ ju-risdictione circumscripserit, jure quodam patronatûs id illi debitum erat: verum Carolus legum sacrarum peritissimus, & observantissimus, Epi-scopos Saxoniae, aut Metropolitanis, aut Pontifici, cujus Legati perpe-tuò illi aderant, confirmandos, haud secus quàm consecrandos obtulit Episcopis: neutrum enim in ipsius potestate erat, juxta Canon. *Plebs*, Can. *Nosse*, Can. *Episcopos*, Can. *litteras*, dist. 63. Can. *Quoniam*, dist. 10. Imò id ex ipsis Caroli M. Capitularium libris, ex Synodis & constitutio-nibus de Metropolitanorum auctoritate, satis aestimare fas erit; satisque constat ex secundo ejus adventu ad urbem Romanam, & congressu cum Hadriano Pontifice, quo de Episcopatibus per Saxoniam fundandis, & Episcopis imponendis anno Christi 780. actum est. Nihil enim Caro-lus sine Pontificis consilio & auctoritate in rebus sacris majoris momen-ti sibi unquam sumpsit. Sed ubi apud Lutheranos *Pontifex*, cujus aucto-ritate,

ritate, exemplo Caroli, deferatis confirmationem? ubi Metropolitanus? ubi Episcopi? à quibus Episcoporum consecratio, & Pastorum jurisdictionis ad vos perveniat? Superintendentem te scribis, id est, pseudoepiscopum, sine consecratione & jurisdictione; aut si qua in te est, illa est à Reformatæ religionis Principe seculari, à quo, ut in libello adversus Labbadaum scribis, Superintendens es constitutus. Quid ad hæc dicet Labbadaus? cui par erit causa, si hoc ab eodem impetret, quod tu impetrasti.

III. Afferit Nifanius: *Electio Episcopi ita erat in potestate Imperatoris, ut eam ratam, irritamq; facere posset.* Sed hæc ipsa est hæresis, (de qua Baronius ad annum millesimum centesimum undecimum,) assensuum *Investiturae necessitatem*; quam acerrimè oppugnavit Joannes Archiepiscopus Lugdunensis, cæterique Episcopi Galliarum, ad vindicandum ab injurijs Paschalem Pontificem, à quo, uti & ab Urbano tum proscripta erat; donec Gregorius VII. immortalis memoriæ Pontifex, se murum pro domo DEI obijceret, & prævum investiendi usum tolleret. Ita veteres profligatorum hæreseon cloacas exhauritis scrutando, ut vestras impleatis. Et verò, quid tantum reponis in electione Episcoporum Nifani? cum illa tantum det jus ad rem, si acceptata sit; jus autem in re, ipsa confirmatio Pontificis, aut Metropolitanus, aut Primatis ex jure veteri sacrorum Canonum. Imò, quid hic de Episcoporum electione disceptamus? cum hanc electionem, uti fieri debeat, ipse Carolus M. seu, ut Sirmondus vult, Ludovicus Pius Imper, lege suâ sanxerit? Ita enim lib. 1. Capitularium, Tit. 84. *Sacrorum Canonum non ignari, ut in Dei nomine, sancta Ecclesia suo liberior potiretur honore, ad sensum ordini Ecclesiastico præbuimus, ut scilicet Episcopi per electionem Cleri, & populi, secundum statuta Canonum, de propria Diœcesi, remotâ personarum, & munerum acceptione, ob viam meritum, & sapientia donum eligantur: ut exemplo, & verbo sibi subiectis, usquequaque prodesse valeant.* Vides hic Nifani, qualis Episcoporum electio, secundum antiquos Canones, Patrum statuta, & Ecclesiæ praxin, ac judicium esse debeat? Quanquam hoc beneficio electionis, (ne hoc dissimulem) ita usæ sunt Ecclesiæ in Francia, ut singulæ mortuo Episcopo, primum omnium, novi eligendi facultatem per Metropolitanum à Rege peterent, cum Visitatore qui præesset electioni. Tum electionis factæ decretum ad Metropolitanum referebatur; ut postquam Rex probaret electionem, ipse deinde electus ab Episcopis Provincialibus examinaretur, ac demum ordinaretur, mandatumq; ab Ordinatori-

bus

bus acciperet, quomodo ipsum in Episcopali munere, juxta Canonum statuta, versari oporteret. Ita Jacob. Sirmondus in erudito Scripto, de antiquis Episcoporum promotionibus, quod Tom. VIII. Concil. General. recent. edit. Parisiens. leges sub finem, ubi multis id probat Sirmondus.

Sed nunc quid Concilium Trid. præscribat, audiamus: ita enim clarè, verèque decernit, Sess. xxiii. cap. iv. *Docet insuper sacrosancta Synodus, in ordinatione Episcoporum, Sacerdotum, & cæterorum Ordinum, nec populi, nec cujusvis secularis potestatis, & Magistratus consensum, siue vocationem, siue auctoritatem ita requiri, ut sine eà irrita sit ordinatio: quin potius decernit, eos, qui tantummodo à populo, aut seculari potestate, ac Magistratu vocati, & instituti, ad hæc ministeria exercenda ascendunt, & qui ea propria temeritate sibi sumunt, omnes non Ecclesie ministros, sed fures & latrones, per ostium non ingressos, habendos esse.* Tibi nunc, an Concilio Oecumenico deferam fidem? Ego Concilij inhæreo securus; tu qui per ostium non intraisti, vide, quomodo in supremo judicio consistas: cui satis non est, seducere tot animas ab Ecclesia, nisi eandem Christi sponsam calumnijs, & scriptis mendaciorum libris publicè traducas. Pergit interim Prædicans, adducendo aliam Caroli legem ex cap. 90. *Statutum est, ut auctoritate, & consensu Episcoporum, Presbyteri in quibuslibet Ecclesijs nec constituentur, nec expellantur, & si Laici Clericos probabili vita, & doctrina Episcopis consecrandos, suisque in Ecclesijs constituendos obtulerint, nulla qualibet occasione eos reiiciant.* Quis primum, quis postremum hoc negat inter Catholicos? Ideò jus patronatus est, ut si dignos præsentent, non reiiciant. At ubi est illa auctoritas Episcoporum apud vos, de qua hic Carolus M. præscribit? quot veros pastores vos ejecistis contra auctoritatem Episcoporum, & quot falsos per politicorum Principum auctoritatem intrusistis? Sanè si lex hæc Caroli valeret, tu Bilfeldiensis non esses Prædicans; qui sine auctoritate, & consensu veri Episcopi, intraisti in hanc Ecclesiam, quæ à Caroli M. ævo, jurisdictioni sacræ Episcopi Paderbornensis est affecta.

CAPVT X.